

generalibus, & provincialibus, tum auctoritate Sancto-
rum Patrum eas condemnat, plurimum inveniens in ea-
rum Auctoritate, & spectatore. Vide *verb.* Clericus *art.* 4.
d. num. 16.

87 Chorea quamvis non paucis sint plena periculis, de
se tamen non sunt male, nec actus libidinis, sed com-
munis lætitiæ, dummodo tamen fiant locis, & tempo-
ribus non prohibitis, & modis licitis, scilicet sine ma-
lo sine libidinoso, sine tactibus, & gestibus lascivis,
aut alio periculo delectationis veneræ; Sic in hoc
sepsu choreas non esse malas tenent Cajetanus, Syl-
vester, Armilla, Angelus, Filiucci, Azorius, Bu-
semb. *loc. cit. num.* 9. *Shorer loc. cit. num.* 694. Hen-
no *loc. cit. quest.* 9. *art.* 5. *conclus.* 1. & ipso teste alii
communitur. Unde quando Sancti Patres eas interdum
acriter reprehendant, loquuntur de choreis turpibus, seu
factis locis, & temporibus prohibitis, ut in locis sacris,
& tempore divinarum officiorum, aut de eorum abusu;
Et dum sacri canones eas interdiciunt, loquuntur spe-
cialiter de Clericis tum secularibus tum regularibus,
quibus choreæ sunt interdictæ tum Jure communi anti-
quo, tum novo; Concilio Trident. *sess.* 22. *c.* 1. *de re-
formation.* Vide *verb.* Clericus *art.* 4. *d. n.* 13.

88 Omnes tactus, oscula, amplexus, turpiloquia, as-
pectus lascivi, & hujusmodi, quæ fiunt inter spon-
sus sine ordine ad copulam, si fiant cum periculo pollutio-
nis in uno, vel altero, vel pertineant ad sodomiam
quamdam inchoatam, sunt peccata mortalia; Aliâ non
sunt nisi venialia; *Communit.*

89 Quando autem conjuges graviter peccent, vel non
circa delectationem morosam de actu conjugii, Vide
verb. Delectatio morosa *d. num.* 24. *ad.* 26.

90 Omnes tactus, oscula, amplexus, turpiloquia, as-
pectus lascivi, & hujusmodi, quæ fiunt inter spon-
sus cum delectatione sensibili veneræ morosæ, & directe
voluntaria sunt peccata mortalia; Aliâ non sunt nisi
venialia; & si pudice fiant ex recto fine secundum con-
suetudinem patriæ, sunt licita: *Communit.*

Quando autem sponsi graviter peccent, vel non cir-
ca delectationem morosam de copula futura, & de
dictis tactibus, osculis, amplexibus &c. Vide *verb.* De-
lectatio morosa *d. num.* 27. *ad.* 29. *§.* *num.* 32.

Videtur quando peccent, vel non circa delectationem
morosam de copula præterita? Vide *verb.* Delectatio
morosa *d. num.* 30. *ad.* 32.

Quando femine graviter peccent, vel non in orna-
mentis, & similibus provocantibus ad lasciviam? Vide
verb. Femina *d. num.* 14.

Quando sint peccata gravia, vel non, cogitationes
impuræ, & delectationes morosæ, quæ ex hactenus
recensitis oriri solent? Vide *verb.* Delectatio morosa
per tot.

In delectatione veneræ deliberata, seu in re, vel
materia luxuriæ in se directe, & deliberate volitæ, non
datur parvitas materiæ excusans à mortali. *Est in re
Communit.* & fuit approbata à Summis Pontificibus
Clemente VIII. & Paulo V. qui præceperunt denuncia-
ri Inquisitionibus eos, qui docerent amplexus, & oscu-
la libidinosæ non esse mortalia, licet sola delectatio ve-
neræ in eis placeret sine ordine ad copulam, ut re-
ferunt La Croix *lib.* 3. *part.* 2. *num.* 919. Sanchi in *De-
calog.* *cap.* 5. *num.* 12. Reiffenst. *theol. moral. tract.* 9.
dist. 4. *quest.* 6. *num.* 85. Castropal *tom.* 1. *tract.* 2.
disp. 2. *punct.* 10. *num.* 4. Diana *part.* 5. *tract.* 5. *ret.* 5.
Verricell. *tract.* 4. *quest.* 16. *num.* 11. & alii passim,
qui concludunt, oppositam sententiam esse improbabili-
lem, falsam, erroneam, temerariam, periculosam, &
scandalosam & aliqui apud Mend. *disput.* 5. *num.* 4. pu-
tant esse damnatam. Et concordat propositio 40. inter
alias damnatas ab Alexandro VII. die 18. Martii 1666.
jam relata *supra sub num.* 10. & 72. Est probabilis
opinio, quæ dicit esse tantum veniale osculum habi-
tum ob delectationem carnalem sensibilem, quæ ex
osculo oritur, secluso periculo consensu ulterioris, &
pollutionis. Unde hæc sententia tanquam jam cer-
tissima non indiget ulteriori probatione.

De luxuriæ speciebus A. late tractat; hic inserere sufficiat ad versus delicta carnis perpetrantes, nostris le-
gibus penas quoque stabilitas esse; quæ hæc sint, præventum manet. (1).

(1) Vid. *verb.* Forum, pag. 94. ex *vers.* Penæ: in

FINIS TOMI QUINTI

88

addit. hispan. cum remission. ab Auctore propositis.

89

90

R. P. F.

LUCII FERRARIS

SOLER-ALEXANDRINI,

ORDINIS MINOR. REGUL. OBSERV. S. P. FRANCISCI,

PROMTA BIBLIOTHECA

CANONICA, JURIDICA, MORALIS, THEOLOGICA,

NEC NON

ASCETICA, POLEMICA, RUBRICISTICA, HISTORICA

(JURIS HISPANICI HODIE ETIAM VOCABITUR)

DE PRINCIPALIORIBUS, ET FERE OMNIBUS, QUÆ IN DIES OCCURRUNT, NEC PENES
OMNES FACILE, AC PROMTE REPERIRI POSSUNT,

EX UTROQUE JURE, PONTIFICIS CONSTITUTIONIBUS, CONCILII, SACR. CONGREGATIONUM
DECRETIS, SACRÆ ROMANÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC PROBATISSIMIS
ET SELECTISSIMIS AUCTORIBUS

ACCURATE COLLECTA, ADAUCTA, IN UNUM REDACTA, ET ORDINE ALPHABETICO CONGESTA,

AC IN DECEM TOMOS DISTRIBUTA.

In hac editione, secunda hispana, non solum Additiones legales, jam antea publicatæ, acce-
dunt, sicut in prima, verum etiam leges, Auctoris doctrinam astruentes, permultæque
aliæ adnotationes, eisdem decisionibus insistentes, nunquam antea editæ:

OPERA AC STUDIO ID TOTUM ELABORATUM

L. D. FRANCISCI Mariæ VALLARNA

MADRIDENSIS COLLEGII ADVOCATORUM ALUMNI.

TOMUS SEXTUS.

M-N-O

SUPERIORUM PERMISSU.
MATRITI:
TYPIS ET SUMPTIBUS REGIÆ TYPOGRAPHORUM ET BIBLIOPOLARUM SOCIETATIS.
MDCCXCV.

R. P. F.

LUCII FERRARIIS

SOLER-ALEXANDRINI

ORDINIS MINOR. REGUL. OP. SERV. S. P. FRANCISCO

PROMTA BIBLIOTHECA

CANONICA, JURIDICA, MORALIS, THEOLOGICA

NEC NON

ASCETICA, POLIEMICA, RUBRICISTICA, HISTORICA

(JURIS HISPANICI HODIE ETIAM VOCABITUR)

DE PRINCIPALIBUS, ET REE QUINQUE, QUAE IN DIEB OCCURRUNT, NEC PENE
OMNES FACILIT. AC PROMPT. REPERIRI POSSUNT.

AC UT QUOE TERN. FONTIBUS CONSTITUTIOIBUS, COMULIS, SACER. CONGREGATIONIBUS
DECRETIS, SACRE ROMANE ROT. DECISIONIBUS, AC PROBATIONIBUS

ET BELICISSIMIS AUCTORIBUS

AC IN DUCEM TOMOS DISTRIBUTA

In hac editione, secunda bipartita, non solum additiones Regule, sed etiam duplicatae, necesse
erat, ut in primam, repositum esset, ad hunc usque, etiam in hunc usque, etiam in hunc usque,
hinc adnotationes, etiam adnotationes, hinc adnotationes, hinc adnotationes, hinc adnotationes.

OPERA AC STUDIO ID TOTUM ELABORATUM

L. D. FRANCISCI MARIAE VALLARINA

MADRIDENSIS COLLEGI ADVOCATORUM ALUMNI

TOMUS SEXTUS

M. N. O.

SUPERIORUM PERMISSU
MATRITI

TYPIS ET SUMPTIBUS REGIJE TYPOGRAPHORUM ET BIBLIOPOLARUM SOCIETATIS
MDCCXCV.

BIBLIOTECA CENTRAL

INDEX TITULORUM, QUI SEXTO HOC TOMO CONTINENTUR.

M	Minor, Minorennis.	81.	
Macellum.	pag. 1.	Minorita.	ibid.
Magi, qui Christum adoraverunt in cunabulis.	ibid.	Miraculum.	82.
Magia.	3.	Missa prout & Sacrificium.	85.
Magister.	ibid.	Missiones, Missionari.	163.
Magister caeremoniarum.	11.	Molendinum, Molitor.	ibid.
Magistratus.	12.	Mollities.	164.
Malchus.	13.	Monachus.	ibid.
Maledicus.	14.	Monasterium.	ibid.
Maleficium.	ibid.	Moneta, Monetarius.	ibid.
Male sonans Propositio.	ibid.	Moniales.	173.
Maritus.	ibid.	Monitorium.	229.
Martyrium.	15.	Monopolium.	236.
Mater.	22.	Montes Pietatis.	239.
Matrimonium.	26.	Moribundus.	245.
Matutinum.	53.	Mortis articulus.	251.
Mausoleum.	56.	Mulctæ.	ibid.
Mediatores litis.	ibid.	Mulieres.	252.
Medicus.	ibid.	Mundus.	ibid.
Melchisedech Rex, & Sacerdos.	61.	Munera.	281.
Melioramenta.	62.	Musica, Musicus.	ibid.
Mendacium.	64.	Mutuuum.	282.
Mendicantes Religiosi.	67.		
Mercator.	ibid.	N	
Mercatus.	68.	Naufragium, Naufragantes.	293.
Merces.	69.	Necessitas.	295.
Mercimonia.	ibid.	Negromantia.	298.
Meretrix.	ibid.	Negotia.	ibid.
Metoposcopia.	71.	Negotiatio.	ibid.
Metropolitanus.	ibid.	Neophyti.	ibid.
Metus.	ibid.	Nomina Affinitatis, & Consanguini- nitatis.	302.
Miles.	73.	Notarius.	ibid.
Militia.	75.	Notorium.	309.
Minister Sacramentorum.	ibid.		

No-

tres isti Magi vocantur *Melchior, Balthasar, & Gaspar*, ut de communi testatur Bollandus *ad diem primam Januarii pag. 8. ad diem 6. pag. 323. & ad diem undecimam pag. 554.* Eorum corpora fuerunt Constantinopolim allata, inde ab Eustorgio Episcopo Mediolanum asportata, & in basilica ab eodem Episcopo edificata, collocata, & a fidelibus ibi venerata per sexcentos septuaginta annos, & tandem sub Friderico Anoburbo illinc amota, & ab Episcopo Reinoldo Coloniae asportata. Sic apud Cardiaal. Lambertin. *num. 33.* referunt Galesinius in not. ad martyrolog. *pag. 13.* & Saxus in hist. corporum SS. Gervasii, & Protasii *num. 8.*

Magos Reges fuisse, id est, *Dynastas*, est probabilior opinio, ut inter alios tradunt Baronius *ad annum Christi 1. num. 30.* ibi: Hos igitur fuisse Reges dixerimus usitato more divinæ scripturæ, quæ cujusque optinque dominum Regem appellare consuevit, ut patet de quinque Regibus, quos Abraham armatis suis vernaculis debellavit. Natal. Alexander *hist. eccl. secul. 1. cap. 1. art. 4. ibi:* "Viros tamen potentes, & divites Toparchas forte, vel Dynastas fuisse probabile est." Greiserus *tom. 5. edit. Ratisponen. lib. 1. de festis cap. 30. ibi:* "Adde quod regium nomen magnam latitudinem habeat &c. Neque enim necesse est, ut omnes, qui vel fuere, vel appellantur Reges, sint tanti, quanti sunt Rex Hispaniæ, & Galliæ. Favet Scripturæ phrasim, maxime in libris Josue, ubi Regis nomen illis tribuitur, qui hodie vix Principis nomenclaturam tueri possent?"

Magi non ab arte magica, aut ab astrologia judiciaria, quam professi fuerint, ut aliqui putant, sic sunt appellati, sed quia erant Philosophi astrorum scientia periti; Gens, quæ spectandorum syderum arte pollebat, asserit S. Leo *serm. 4. de Epiph.* Et Eruditissimus Serry in responsionibus ad Sandinum *pag. 34.* tradit, Magos olim fuisse, hoc est philosophos syderalis scientie peritos. Unde ex hac syderum cognitione, visa stella in Oriente, *vidimus enim stellam ejus in Oriente, (Matth. 2.) dixerunt ad invicem.* "Hoc signum Magni Regis est, eamus, & afferamus ei munera, aurum, thus, & myrrham. Ecce Magi ab Oriente venerunt Hierosolymam dicentes ubi est, qui natus est Rex Judeorum? vidimus enim stellam ejus in Oriente, & venimus adorare Dominum." Quid enim stella illa fuerit, variant Auctores. Verosimilior tamen sententia est, quæ tradit, sydus illud meteorici generis fuisse clarissima luce coruscans, quod Angelus in astri figuram formaverat; quodque suspensum in media aeris regione ab Oriente ad Occidentem movebatur ad demonstrandum Magis iter, uti de columna nubis narratur, qua Judei deducti sunt per desertum; seu etiam astrum fuisse tum primo creatum; non illud quidem in celo, sed in aere non longe à terra, quod nutu Dei moveretur antecedendo Magos, usque dum veniens staret supra, ubi erat puer. Sic docet S. Thomas *3. parti. quest. 36. art. 3. cit.* & sequutus à Lambertin. *de festis num. 31.* & ab aliis communiter.

An Magi sexta Januarii die Bethleemum venerint Christum adoraturi? relictis aliquibus contrariis opinionibus Communis sententia est, quod dicta sexta die Januarii, tertia decima post Christi nativitatem, Magos Bethleem ad Christum adorandum, & munerandum pervenisse. Sic laudatus Lambertin. *loc. cit. num. 61.* allegans ad id S. Thomam, Baronium, Canum, Suarez, Raynaudum, Gravesonum, Card. Gottum, Honoratum à S. Maria, Sandinum, & Aysalam; & ibidem *num. 67.* ostendit, facillime potuisse ipsos tali die Bethleemum pervenire; cum Arabia Felix, à qua profecti sunt, distet solummodo octo dierum itinere ab Hierosolyma; sicque potuisse commode parare aurum, thus, & myrrham aliaque itineri necessaria, ut demonstrat Petrus de Marca opusculo de adventu Magorum à Balucio edito; & ad id præsertim adhibitis pro itinere juxta Isaiæ oraculum velocissimis dromedaris ut recte advertit Baronius *ad annum Christi 1. num. 34. ibi:* "Quod quidem haud mirum videri debet, si ex Arabia Judæam adjacente,

quod superius demonstravimus, advenisse dixerimus, & ut Propheta prædixerat, ad celeritatem itineris dromedaris usos fuisse, quos velociores esse ad cursum equis Nyseis Aristoteles tradit." Et isdem fundamentis ad id utitur Eruditissimus Lami in Harmon. *Evang. lib. 1. cap. 1. §. Ambigitur;* sicque tenent plurimi alii brevitate gratia omisso.

An eodem anno, & die tertia illa miracula contigerint, quæ in die Epiphaniæ ab Ecclesia recoluntur, ipsa die sic in ejus officio canente: "Tribus miraculis notatum diem Sanctum colimus. Hodie Stella Magos adduxit ad Præsepium. Hodie vinum ex aqua factum est ad nuptias. Hodie in Jordane à Joanne Christus baptizari voluit, ut salvaret nos." Eadem die sexta Januarii contigisse Magorum adorationem, ut mox diximus, & Baptismum Christi est vetus Ecclesiæ traditio, & fere communis sententia, ut tradit Eruditissimus Card. Baronius *ad annum Christi 31. num. 18. ibi:* "Quod vero ad mensem, & diem, quibus baptizatus est Christus, spectat, id factum esse sexta Januarii die ex communi, & traditione antiqua Eusebii Pamphili ad Marinum scribens testatur. Confirmat hoc ipsum Hieronymus, ac denique omnes Scriptores Ecclesiastici, uno dumtaxat excepto Epiphanio, ut vidimus, qui sicut audiendus non est, dum ait, Christum natum sexta die Januarii, ita nec dum dicit, baptizatum esse sexto idus Novembris: cum & idem contradicant Ægyptii, licet de die natali Domini æque ipsi consentiant." Sicque tenent etiam Cardini. Gottus, Graveson, Serry, Sandinus, Tillemontus, Honoratus à Sancta Maria allegati, & secuti à Lambertin. *loc. cit. n. 58.* alique plurimi. Major controversia est, an eadem die 6. Januarii contigerit etiam aquæ conversio in vinum; quod negant non pauci, & ipsemet Baronius *ad annum Christi 31. num. 31.* Suarez autem, ne totam hanc rem dubitationibus implexam omnino reliquat, affirmat, eadem sexta Januarii die & Magos Dominum adorasse, & Jesum fuisse baptizatum, & aquam in vinum fuisse conversam. "Quocirca ne cogamur omnia in dubium vocare, sentiendum existimo, Baptismum Christi, & alia etiam duo mysteria sexta die Januarii facta esse." Sic *3. parti. tom. 2. disp. 29. sect. 1.* Quam sententiam, quod eadem die 6. Januarii contigerint omnia dicta tria miracula, quamvis non eodem, sed diverso anno, jam tradiderat S. Thomas *lib. 1. in cap. 2. Joannis, ibi:* "In festo Epiphaniæ trium miraculorum commemoratio fit scilicet, adorationis Magorum, quæ fuit primo anno Nativitatis Domine, & Baptismi Christi, quod baptizatus est eodem die (sexto Januarii) revolutis triginta annis; & de nuptiis, quæ factæ sunt eodem die (sexto ibidem Januarii) revolutis anno."

Utique tamen res sit, verus Deus certò id scit, & nobis adhuc incerta remanet vera dies præsertim miraculi conversionis aquæ in vinum. Unde S. Maximus *sermone de Epiphania* sic tradit. "In hac, dilectissimi, celebritate, sicut ratione paternæ traditionis instrumur, multipliciter est festivitate lætandum. Ferunt enim Christum hodie vel stella duce à gentibus fuisse adoratum, & vel invitatum ad nuptias aquam vertisse in vinum, & vel suscepto à Joanne Baptismate, Jordanis fluentem consecrasse. Sed quid potissimum præsertim hoc factum sit die, noverit ipse qui fecit." Hinc Baronius advertit, quod, quamvis Ecclesia canat: *Hodie vinum ex aqua factum est ad nuptias;* nihil aliud his verbis velit intelligi, quam eo die fieri ejus miraculi commemorationem, quo aqua in vinum conversa fuit; ut de omnibus tribus miraculis sentit etiam Pederius *in Joan. cap. 2. num. 8. ibi:* "Nullus hodie non refertur ad tempus rei gestæ, quasi sensus sit, eo die tria illa mysteria facta (ideoque etiam miraculorum conversionis aquæ in vinum); sed referunt ad commemorationem, & celebrationem eorum trium mysteriorum eo die fieri solitam, ut sit eorum verborum sensus; hodie colitur, & celebratur commemoratio istorum trium festorum." Quod & tradit Joannes Baptista Casallius de veteribus sacris Christianorum ritibus edit. Roman. ann. 1647. *pag. 119. ibi:* "Rectissime antiqua Sancta Mater Eccle-

clesia hæc tria hæc eadem die memorat; nempe adorationem gentium, manifestationem in baptisma, miraculi exhibitionem in Cana, non diebus attentis, minus singula contingerunt, sed consideratis rationibus, quod his maxime tribus divinitus Salvatoris universi morbi manifesta est."

MAGIA.

Vide verb. Superstitio, num. 10. & 11.

MAGISTER.

SUMMARIUM.

1. *Magistrum assumendus non est, qui formam discipuli non assumpsit.*
2. *Docere priusquam doceri præposterum est, & impossibile.*
3. *Qui magisterii, seu Doctoratus gradum præpropere, & immature suscipiunt, corripuntur.*
4. *Magistra non prodest, quod multoties fuerit approbatus, si aperte indignus sit.*
5. *Magistri, Doctores, Regentes Universitatum, vel gymnasiorum, docentes quascumque scientias, etiam grammaticam, & alii cujuscumque artis, ac facultatis professores, sive Clerici, aut laici illi sint, tenentur emittere fidei professionem.*
6. *Magistri scholarum admitti non possunt, nisi prius de fide, & moribus examinati reperiantur idonei, & hoc faciendum est, etiam magistri sint conducti à magistratu civitatis.*
7. *Ipsi tamen magistri examinari possunt ab Episcopo in iis dumtaxat, quæ spectant ad fidem, doctrinam christianam, & bonos mores.*
8. *Magistri non solum in grammatica, & rethorica, aliisque scientiis adolescentes instruere debent, sed etiam in iis quæ ad religionem pertinent, & ipsos ad bona opera compellere possunt.*
9. *Magistri correctionis causa possunt moderate castigare discipulos Clericos sine incurso excommunicationis.*
10. *Cum hæc tamen advertentia, quod si ipsi magistri sint laici, possunt solum sic corrigere, & punire discipulos Clericos in minoribus, non autem in majoribus ordinibus constitutos.*
11. *Si autem & ipsi magistri sint Clerici, possunt sic corrigere, & leviter punire discipulos suos etiam in majoribus ordinibus.*
12. *Magister Clericus majorem habet potestatem in discipulum, quam pater in filium.*
13. *Magistri quoad discipulos peccant in pluribus, quæ assignantur.*
14. *Magistri, qui vi, fraude, mendaciis, criminationibus*

cum aliorum præjudicio curant ad se trahere illos discipulos, qui aliorum scholam frequentabant, peccant graviter, & tenentur ad restitutionem, juxta proportionem boni impediti, & mali causati.

15. *Non peccant autem magistri contra justitiam, nec tenentur ad restitutionem, si id faciunt sine ulla vi, fraude, mendacio, & criminatione &c.*
16. *Immo in tali casu Lugo, & alii eos excusant etiam à peccato mortali.*
17. *Magistri, & Doctores Laureati acquirantur nobilibus.*
18. *Tales Magistri, & Doctores censentur in dignitate constituti.*
19. *Sunt exempti à communibus oneribus.*
20. *Si evadant rei criminis, mitius puniuntur, quam alii.*
21. *In assumendis dignitatibus, & beneficiis, ceteris præferri debent.*
22. *Nomine magistrorum, & Doctorum veniunt etiam Licentiat, unde & isti gaudent supradictis privilegiis.*
23. *Licentiat qui sint & dicantur.*
24. *Baccalauri qui sint & dicantur.*
25. *Baccalauri unde sic dicantur.*
26. *Baccalauri ab aliis vocantur, & novæ addit. ad numer. 35.*

Magistrum assumendus non est, qui formam discipuli non assumpsit, textu expresso in cap. Cum in magistrum assumi non debeat, qui formam discipuli non assumpsit, nec sit præficiendus, qui subesse non novit &c. Fagnan. *lib. 1. decr. in cap. Cum ad nostram 37. de election. num. 2.* & alii communiter. Docere enim prius, quàm doceri, præposterum est, & impossibile, textu expresso in cap. Ordinatus 4. dist. 59. ibi: "Debet enim ante esse discipulus, quisquis Doctor esse desiderat, ut possit docere quod didicit. ... Qui minime literis operam dederit, præceptor esse non potest literarum." Baldus in cap. Cum in magistrum 49. de election. in principio, Fagnan. *ibid. num. 2.* & alii passim. Unde merito corripuntur, qui magisterii, seu doctoratus gradum præpropere, & immature suscipiunt; nam, ut expresse dicitur in cap. Miserum 4. dist. 61. Miserum est eum fieri magistrum, qui nunquam fuit discipulus. Fagnanus in cit. cap. Cum in magistrum, num. 2. Nec magistro prodest, quod multoties fuerit approbatus, si aperte indignus sit; arg. cap. Quid de mensa 11. dist. 37. & cap. Cum sit art. 14. de etat. & qualif. Vincent. & Collector. cum Fagnan. in cit. cap. Cum in magistrum num. 4.

Magistri, Doctores, Regentes Universitatum, vel gymnasiorum docentes quascumque scientias, etiam grammaticam, & alii cujuscumque artis, & facultatis professores, sive Clerici, aut laici illi sint, tenentur emittere fidei professionem. Pius IV. constituit. *incip. Sacrosancta.*

Ma-

Præter fidei professionem quam emittere teneri Magistros, Doctores, Regentesque Universitatum, A. declarat: Baccalauri in Hispania sub juramento, quod tempore graduum receptionis præstant, tres alias circumstantias includere, & declarare debent: confessionem mysterii immaculatæ Conceptionis Virginis Deiparæ, primo suæ animationis instanti: (1) digitum ab observantia doctrinæ Sessionis xv. Constantiensis Concilii hand

(1) Reg. Sched. 4. Novemb. 1779. Sabed, que por el Auto acordado 16. titulo 7. lib. 1. de la Recopilacion se previene lo siguiente. Estando tan adelantado el curso del santo misterio de la PURISIMA CONCEPCION DE NUESTRA SEÑORA, y deseando Yo por todos medios su mayor exaltacion, he resuelto se escriba à las Universidades de Salamanca, Alcalá, y Valladolid, que en el juramento que hicieren de aqui adelante todos los que recibieren los grados desde el de Bachiller hasta el de Doctor, en qualesquiera de las facultades que se enseñan y profesan en ellas; y tambien los que se incorporaren en las dichas Universidades, digan, y de-

declaren las palabras de la PURISIMA CONCEPCION EN EL PRIMER INSTANTE DE SU ANIMACION, observando en esto lo que se dispone por la Bula de Alexandro VII. y que sin haber hecho el juramento en esta forma todos los que hubieren de recibir los grados, y pidieren set incorporados, no se les dé, ni sean admitidos, ni puedan regentar ninguna de las Cátedras; y que esto se execute sin embargo de qualesquier privilegios, y gracias que por mi, ó por los Reyes mis antecesores se hayan concedido à qualesquier religiones, y comunidades, porque desde luego las revoco, y derogo, para que no puedan valerse de ellas, por estar hoy esta